

Nordlab hyvinvointiyhtymän perustaminen

KPHVAHAL 05.09.2022 § 102

Valmistelija

Hallintolakimies Vilma Kiilunen

Pohjois-Suomen sairaanhoitopiirit ovat tehneet yhteistyötä laboratoriotoimintojen osalta vuodesta 2013 saakka, jolloin ne yhdessä perustivat Pohjois-Suomen laboratoriokeskuksen liikelaitoskuntayhtymä NordLabin. Jäsenenä kuntayhtymässä ovat Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymä Soite, Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveyspalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymä, Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirien kuntayhtymät sekä Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä. Hyvinvointialueiden perustamisen myötä laboratoriopalveluiden järjestämisestä ja tuottamisesta on sovittava uudelleen hyvinvointialueilla sekä hyvinvointialueiden muodostamalla yhteistyöalueella.

Pohjois-Suomen yhteistyöalueeseen kuuluvat hyvinvointialueet ovat tehneet periaatepäätöksen NordLabin toiminnan jatkumisesta ja sen organisoimisesta *hyvinvointiyhtymä-muotoon*. Periaatepäätös on hyväksytty Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluevaltuustossa 2.5.2022 (§75), Lapin hyvinvointialueen aluevaltuustossa 2.5.2022 (§ 11), Kainuun hyvinvointialueen valtuustossa 9.5.2022 (§ 48) ja Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen valtuustossa 16.5.2022 (§ 36). Valtuustojen päätöksissä on sovittu, että

1. hyvinvointialueen laboratoriopalveluiden tuottajana toimii NordLab;
2. NordLabin ensisijaisena organisoitumismuotona on hyvinvointiyhtymä;
3. Pohjois-Suomen YTA-alueella jatketaan Nordlab-liikelaitoskuntayhtymässä luotua yhteistyötä ja NordLab jatkaa hyvinvointialueiden yhteisenä laboratoriopalveluiden tuottajana;
4. liikelaitoskuntayhtymä NordLabin toimiva johto valtuutetaan valmistelevaan hyvinvointiyhtymän perustamista.

Hyvinvointiyhtymän perustaminen

NordLab hyvinvointiyhtymä perustetaan hyvinvointiyhtymän jäsenten; Kainuun, Keski-Pohjanmaan, Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueiden välisellä perussopimuksella. Sopimusta on valmisteltu yhteistyössä Pohjois-Suomen YTA-alueen hyvinvointialueiden kesken.

Perustettava hyvinvointiyhtymä on itsenäinen oikeushenkilö.

Hyvinvointialuelain 59 §:ssä säädetään hyvinvointiyhtymän perussopimuksen vähimmäissisällöstä.

Sen mukaan perussopimuksessa on sovittava ainakin:

- 1) hyvinvointiyhtymän nimestä, kotipaikasta ja sen jäsenenä olevista hyvinvointialueista;
- 2) hyvinvointiyhtymän tehtävistä;
- 3) yhtymäkokousedustajien tai yhtymävaltuuston jäsenten lukumäärästä ja äänivallan perusteista;
- 4) hyvinvointiyhtymän muista toimielimistä sekä niiden tehtävistä, päätösvallasta ja koollekutsumisesta;
- 5) siitä, mikä hyvinvointiyhtymän toimielin valvoo hyvinvointiyhtymän etua, edustaa hyvinvointiyhtymää ja tekee sen puolesta sopimukset;
- 6) jäsenenä olevien hyvinvointialueiden osuudesta hyvinvointiyhtymän peruspääomaan sekä jäsenenä olevien hyvinvointialueiden osuudesta hyvinvointiyhtymän varoihin ja vastuusta sen veloista sekä muista hyvinvointiyhtymän taloutta koskevista asioista;
- 7) hyvinvointiyhtymän hallinnon ja talouden tarkastuksesta;
- 8) hyvinvointiyhtymästä eroavan hyvinvointialueen ja toimintaa jatkavien hyvinvointialueiden asemasta;
- 9) hyvinvointiyhtymän purkamisesta ja loppuselvityksen suorittamisesta; sekä
- 10) talouden ja toiminnan seurantarjestelmästä ja raportoinnista jäsenenä oleville hyvinvointialueille.

Perussopimuksessa voidaan myös sopia, että sopimuksessa sovituissa asioissa päätöksen tekemiseen vaaditaan määräenemmistö.

Perussopimuksen hyväksymisen jälkeen uuden hyvinvointiyhtymän yhtymäkokous hyväksyy hyvinvointiyhtymän hallintosäännön.

Peruspääoma

Hyvinvointiyhtymän peruspääoman määrän ja jaon jäsenten kesken vahvistaa yhtymäkokous. Perussopimuksen hyväksymisen yhteydessä ei siis oteta kantaa peruspääoman määrään, vaan siitä neuvotellaan erikseen ja päätetään myöhemmin syksyllä yhtymäkokouksessa.

Päätösvalta

Hyvinvointiyhtymän jäsenet käyttävät päätösvaltaansa yhtymäkokouksessa. Äänimäärän jakautumisesta on neuvoteltu hyvinvointialueiden edustajien kesken. Neuvottelujen tuloksena esitetään mallia, jossa äänimäärä muodostuu asukaslukupohjaisesti siten, että kullakin jäsenellä on yhteensä yksi (1) ääni jokaista alkavaa kymmentä tuhatta (10.000) asukasta kohti. Taulukossa 1 on esimerkki äänimäärän jakautumisesta asukaslukupohjaisesti 31.12.2020 tilanteen mukaan.

	Asukasluku	Äänimäärä	Osuus-%
Pohjois-Pohjanmaa	413 830	42	56,00
Lappi	176 665	18	24,00
Keski-Pohjanmaa	67 988	7	9,33
Kainuu	71 664	8	10,67
Yhteensä	730 147	75	100,00

Taulukko 1. Hyvinvointiyhtymän äänimäärät yhtymäkokouksessa asukasluvun 31.12.2020 mukaan

Perussopimuksen voimaantulo

NordLabin toimilupien, toiminnan, sopimuksien ja tietojärjestelmien siirtäminen saumattomasti ja potilasturvallisesti edellyttää sitä, että hyvinvointiyhtymä perustetaan mahdollisimman pian ja perussopimus tulee voimaan 1.10.2022. Hyvinvointiyhtymän käynnistyminen ja ensimmäisen yhtymäkokouksen järjestäminen tulisi tapahtua viimeistään lokakuun 2022 aikana, jotta voidaan käynnistää hyvinvointiyhtymän hallinnollinen ja taloudellinen organisointi. Toiminnan ja henkilöstön tulee pystyä siirtymään saumattomasti uuteen organisaatioon 1.1.2023. Erityisen vaativan tehtävän aikataulutuksessa muodostavat erilaiset laboratoriotoimintaan kiinteästi liittyvät toimi- yms. luvat, joita voidaan hakea vasta siinä vaiheessa, kun hyvinvointiyhtymän perustamispäätös on tehty ja sen y-tunnus on vahvistettu. Lupahakemuksiin ja lupapäätöksiin voi mennä useitakin kuukausia.

Hyvinvointiyhtymälle on toimielinten lisäksi nimettävä väliaikaishallinto, joilla on toimivalta valmistella hyvinvointiyhtymän käynnistymistä. Hyvinvointiyhtymän perustamisen jälkeen aloitetaan liikelaitoskuntayhtymän purkaminen, samaan aikaan hyvinvointiyhtymän käynnistämisen kanssa.

Oheismateriaali Nordlab Perussopimus

Päätösesitys

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että 1. laboratoriopalvelujen järjestämistä varten perustetaan Kainuun, Keski-Pohjanmaan, Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueiden yhteinen hyvinvointiyhtymä, jonka perussopimus hyväksytään liitteen mukaisesti. Perussopimus tulee voimaan 1.10.2022. Tuotanto ja henkilöstö siirtyvät hyvinvointiyhtymään 1.1.2023.

2. Aluevaltuusto valtuuttaa Pohjois-Suomen laboratoriokeskuksen liikelaitoskuntayhtymä NordLabin johtokunnan ja johtavat viranhaltijat käynnistämään hyvinvointiyhtymän perustamista varten vaadittavat toimenpiteet.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Merk. aluehallituksen puheenjohtaja Innanen poistui (klo 09:02-) kokouksesta tämän asian kohdalla ennen päätöksentekoa. Arto Alpia siirtyi puheenjohtajaksi.

Valmistelija hallintolakimies Vilma Kiilunen

Liite A § 59 Perussopimus

Päätösesitys Aluevaltuusto päättää

1. että laboratoriopalvelujen järjestämistä varten perustetaan Kainuun, Keski-Pohjanmaan, Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueiden yhteinen hyvinvointiyhtymä, jonka perussopimus hyväksytään liitteen mukaisesti. Perussopimus tulee voimaan 1.10.2022. Tuotanto ja henkilöstö siirtyvät hyvinvointiyhtymään 1.1.2023.

2. valtuuttaa Pohjois-Suomen laboratoriokeskuksen liikelaitoskuntayhtymä NordLabin johtokunnan ja johtavat viranhaltijat käynnistämään hyvinvointiyhtymän perustamista varten vaadittavat toimenpiteet.

Päätös Esitys hyväksyttiin.